

Høringsutkast til

Regelverk og retningslinjer for servering-, salg og skjenking av alkoholholdig drikk og tobakkshåndtering

i bevillingsperioden 2024 -2028

Arbeidsgruppas forslag av

27.februar 2024

FORORD

Alta kommune skal være en attraktiv by for innbyggere, tilreisende, kultur og næringsliv. Samtidig har kommune ansvar for å begrense skader forårsaket av alkoholbruk og tobakksbruk.

Alkoholpolitikken skal først og fremst ivareta innbyggernes behov for trygghet, helse og trivsel.

Med dette heftet ønsker kommunen å gi en samlet oversikt over sentralt lovverk og lokale retningslinjer for serveringsbevilling, salg og skjenking av alkohol og salg av tobakk, herunder saksbehandlingen. Alta kommune har utarbeidet en egen alkoholpolitisk handlingsplan, som sammen med alkoholloven med tilhørende forskrifter er utgangspunkt for retningslinjer for salg og skjenking av alkoholholdige drikkevarer i kommunen.

Formålet med alkoholloven er å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette tar loven sikte på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Formålet med serveringsloven er å sikre forsvarlig drift av serveringssteder av hensyn til næringen, gjestene og samfunnet for øvrig. Loven skal bidra til å gi serveringssteder stabile og forutsigbare rammevilkår, og hindre illojal konkurranse.

Formålet med Tobakksskadeloven er å begrense de helseskader som bruk av tobakksvarer medfører, gjennom å redusere forbruket og på sikt bidra til å oppnå et tobakksfritt samfunn. Videre regulerer loven tiltak for å forebygge at barn og unge begynner å bruke tobakksvarer, fremme at de som allerede bruker tobakksvarer slutter, og beskytte befolkningen mot eksponering av tobakksrøyk.

1. Generelt om saksbehandling knyttet til serverings-, skjenke og salgsbevilling	5
1.1 Saksbehandling.....	5
1.2 Søknader.....	5
1.3 Saksbehandlingstid.....	5
1 Serveringsbevilling (Serveringsloven av 13. juni 1997.).....	7
2.1 Krav til serveringsbevilling.....	7
2.4 Endring ved serveringsstedet § 14	7
2.6 Avgjørelsesmyndighet	7
2 Generelt om Salgs- og skjenkebevillinger	8
2.1 Lovverket	8
3.2 Hva er salg og skjenking? § 1-4.....	8
2.3 Definisjon av alkoholholdig drikk § 1-3	8
3.4 Bevillingsplikt § 1-4a.....	8
3.5 Hvem kan få bevilling § 1-4 b:	9
3.6 Krav til vandel, § 1-7 b.....	9
3.7 Krav til styrer og stedfortreder § 1-7, Alkoholforskriften § 2-2	9
3.8 Kunnskapsprøven 1-7 c, jfr. Alkoholforskriften kap.5	9
3.9 Bevillingstyper § 1-7, se nærmere informasjon under pkt. 4 og 5.....	9
2.10 Kommunens skjønnsutøvelse § 1-7 a.....	10
2.11 Vilkår knyttet til bevillingen § 4-3.....	11
2.12 Tidsrammer	11
3.12.1 Tidsrammer for salg av alkoholholdige drikker § 3-7	11
3.12.2 Tidsrammer for skjenking av alkoholholdig drikk § 4-4.....	11
2.13 Bevillingsgebyr (alkoholforskriften kap.6).....	12
4. Salgsbevilling alkh. § 1-4 a jf. kap 3.	12
4.1 Generelt om salgsbevilling	12
4.2 Om salg fra ubetjente kasser og butikker	13
4.3 Selvbetjente hentepunkter	13
4.4 Nettsalg – alkh § 3-1	13
4.5 Vilkår knyttet til bevillingen.....	13
5. Skjenkebevilling,	14
5.1 Generelt om skjenkebevilling	14
5.2 Ambulerende bevilling – lukket selskap	14

5.3	Enkeltanledning – åpent arrangement.....	14
5.4	For ambulerende og enkeltanledning arrangementer gjelder i tillegg følgende i Alta kommune:	14
5.5	Tilvirkning /produksjon av alkohol til eget bruk. § 4-2 og § 1-7 ff. og kap.6.....	14
5.6	Kommunale institusjoner	15
6.	Bevillingshavers internkontroll, forskriften. kap. 8	15
7.	Kommunalt kontrollansvar (alkofr. kap. 9).....	15
7.1	Kommunens ansvar	16
7.2	Administrasjonen	16
7.3	Rapporter	16
7.4	Instruks for kontrollører	16
7.4.1	Generelt.....	16
7.4.2	Gjennomføring av kontrollene	17
7.4.3	Rapport	17
7.4.6	Møter mellom partene.....	17
8.	Sanksjonsbestemmelser (alkofr. kap. 10)	17
8.1	Generelt.....	17
8.2	Saksbehandling ved prikktildeling.....	17
8.3	Klagerett	18
9.	Tobakk og tobakkssurrogater	18
9.1	Formål.....	18
9.2	Registrering i Tobakksalgsregisteret § 35 a.....	18
9.3	Krav om Internkontroll § 13 forskrift	18
9.4	Tilsyn og reaksjoner på regelbrudd - tobakkskadeloven kapittel 8.....	18
9.5	Pålegg om retting og tvangsmulkt - lovens § 36	19
9.6	Salgsforbud – loven § 36 b	19
9.7	Tilsynsavgift – forskrift § 24.....	19

1. Generelt om saksbehandling knyttet til serverings-, skjenke og salgsbevilling

1.1 Saksbehandling

Forvaltningsloven gjelder for behandling av saker etter serveringsloven og alkoholloven. Dette innebærer bl.a. at partene skal gis rett til å uttale seg før vedtak treffes (fvl. § 16), saken skal være så godt opplyst som mulig før vedtak treffes (fvl. § 17) parten har innsynsrett jfr. reglene (if. fvl. §§ 19 og 20,) og det skal treffes begrunnet vedtak med opplysninger om klageadgang og klagefrist jfr. fvl. kap V.

1.2 Søknader

Det er utarbeidet egne elektroniske søknadsskjemaer og liste over hvilke vedlegg som skal følge den enkelte søknad som du finner på Alta kommunes hjemmeside

<https://www.alta.kommune.no/servering-salg-og-skjenking-alkohol.459513.no.html>.

En søknad regnes som mottatt når alle vedlegg som skal følge søknaden er mottatt av kommunen.

1.3 Saksbehandlingstid

Saksbehandlingstiden vil variere noe avhengig av hvilket organ i kommunen som skal behandle saken, og oversikten nedenfor må anses som veiledende:

Kommunestyret har vedtaksmyndighet i alle saker etter alkoholloven, med mindre myndigheten, enten i lov eller ved delegasjonsvedtak, er lagt til et annet politisk utvalg eller til administrasjonen, jfr. oversikten under. **Forkortelser. Alkh1: Alkoholloven. SVL: Serveringsloven, Tobsk1: Tobakskadeloven. HUHS: hovedutvalg for helse og sosial.**

Søker er ansvarlig for at søknad fremsettes i så god tid at kommunen kan foreta en forsvarlig saksbehandling før servering, salgs- og skjenkestedet skal settes i drift eller arrangement avholdes. Det samme gjelder ved bevillingsperiodens utløp.

På grunn av ferieavvikling behandler ikke kommunestyret, formannskap og hovedutvalgs søknader i perioden juli- sept. Det kan heller ikke påregnes at søknader behandles i desember på grunn av

budsjettbehandling. Tidsskjema forutsettes at søknaden er fullstendig og har med alle vedlegg som foreligger.

§ Lov	§ Forsk.	Myndighetsområde	Myndighet	Saksbeh. tid
ALKHL § 1-7		Permanent salgs/skjenkebevilling av alkohol.	HUHS	Inntil 3 mnd.
		Søknad om permanent utvidelse av salgs/skjenketid.	HUHS	Inntil 2 mnd.
ALKHL § 1-7		Utvidelse av eksisterende skjenkebevilling til også å gjelde produksjon av alkohol i gruppe 2.	HUHS	Inntil 2 mnd.
		Endring av konsept. Eks.spisested endres til bar.	HUHS	Inntil 2 mnd.
		Søknad om ny bevilling hvor virksomheten flytter til nytt lokale og utvidelse av eksisterende lokaler.	HUHS	Inntil 2 mnd.
SVL § 3		Permanent serveringsbevilling.	HUHS	Inntil 3 mnd.
SVL § 18,19		Suspensjon og tilbakekall av bevilling	HUHS	Inntil 6 uker
ALKHL § 1-6		Skjenkebevilling for enkelt bestemt anledning og ambulerende bevilling 3-6 dager.	HUHS	Inntil 6 uker.
ALKHL § 1-9		Kontroll av salg og skjenking i kommunen.	HUHS	
	10-2	Inndragning av bevilling.	HUHS	Inntil 2 mnd.
	10-2	Avgjørelse om påtale for lovbrudd.	HUHS	Inntil 2 mnd.
	10-3	Avgjørelse om tildeling av mellom 4-8 prikker.	HUHS	Inntil 2 mnd.
	10-4	Avgjøre avvikende tildeling av prikker.	HUHS	Inntil 6 uker.
Tobskl § 36		Pålegg om retting, vedtak om tvangsmulkt, frafallelse av tvangsmulkt	HUHS	Inntil 2 mnd.
ALKHL § 1-6		Skjenkebevilling for enkeltanledning og enkelt bestemt anledning 1-3 dager.	Kommunalleder helse- og sosial	Inntil 4 uker.
ALKHL § 1-6		Utvidelse av skjenketid/lokale for en enkeltanledning for de som har permanent bevilling.	Kommunalleder helse- og sosial	Inntil 4 uker.

ALKHL § 1-7c		Godkjenner skifte av styrer og stedfortreder.	Kommunalleder helse- og sosial	Inntil 4 uker.
	10-3	Avgjør tildeling av 1-2 prikker.	Kommunalleder helse- og sosial	Inntil 4 uker

1 Serveringsbevilling (Serveringsloven av 13. juni 1997.)

Formålet med loven er å sikre forsvarlig drift av serveringssteder av hensyn til næringen selv, gjestene og samfunnet for øvrig. Loven skal bidra til stabile og forutsigbare rammevilkår og forhindre illojal konkurranse. Nedenfor gjengis innholdet i noen av de relevante bestemmelsene. Link til: <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1997-06-13-55?q=servering>

2.1 Krav til serveringsbevilling

I henhold til Serveringsloven § 3 skal alle som vil gjøre seg næring av å drive ett serveringssted ha serveringsbevilling gitt av kommunen. Hva som regnes som ett serveringssted framkommer av § 2 og gjelder som hovedregel alle steder hvor det serveres mat og drikke og der det er lagt til rette for fortæring på stedet.

2.2 Etablererprøve § 5

Serveringsstedet skal ha en daglig leder som har det reelle ansvar for den daglige drift av serveringsstedet. Daglig leder må være myndig og ha bestått etablererprøven.

2.3 Vandelskrav § 6

Bevillingshaver, daglig leder og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderligandel i forhold til straffelovgivningen, skatte- og avgiftslovgivningen, regnskapslovgivningen og likestillings- og diskrimineringsloven. Personer som nevnt i første punktum må heller ikke ha brutt annen lovgivning på en måte som vil være uforenlig med drift av serveringssted.

2.4 Endring ved serveringsstedet § 14

Dersom det foretas endringer ved serveringsstedet, som skifte av daglig leder, endringer i personkretsen som nevnt i §§ 6 og 7, innstilt drift av serveringsstedet skal man uten ugrunnet opphold sende melding til kommunen.

2.5 Overdragelse av serveringssted, konkurs, død og innstilt drift. Jfr. Kap.5

Ved overdragelse av serveringssted faller serveringsbevillingen bort, såfremt det ikke søkes om ny bevilling innen 30 dager etter at det ble inngått avtale om overdragelse.

2.6 Avgjørelsesmyndighet

Når søknaden er ferdigbehandlet av saksbehandler, sendes den til hovedutvalget for helse og sosial som det avgjørende organ.

2 Generelt om Salgs- og skjenkebevillinger

2.1 Lovverket

Reglene for salg og skjenking finnes i lov om omsetning av alkoholholdig drikk av 2. juni 1989 nr. 27 (heretter benevnt alkhl). I tillegg reguleres salg og skjenking av «Forskrift om omsetning av alkoholholdig drikk» av 8. juni 2005, nr. 538 (heretter benevnt «alkoholforskriften»).

Link til loven: https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1989-06-02-27/KAPITTEL_1#KAPITTEL_1

Link til forskriften: <https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2005-06-08-538?q=alkoholfor>

Helsedirektoratet har også gitt ut rundskriv hvor alle lovens og forskriftens bestemmelser er gjengitt, og det er knyttet merknader til hver enkelt bestemmelse.

Link: <https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/alkoholloven>

<https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/alkoholforskriften-med-kommentarer>

Nedenfor følger en oversikt over hva som gjelder generelt for alle typer bevillinger, hva som gjelder spesielt for salg og spesielt for skjenking.

3.2 Hva er salg og skjenking? § 1-4

Salg: Med salg forstås overdragelse av alkoholholdig drikk til forbruker mot vederlag for drikking utenfor salgsstedet.

Skjenking: Med skjenking forstås salg for drikking på stedet. Som skjenking regnes det også når bevillingshaver vet at det drikkes i deler av hans hus som han har rådighet over, eller på andre steder i hans besittelse, eller på husets nærmeste tilliggelser.

2.3 Definisjon av alkoholholdig drikk § 1-3

I denne lov brukes alkoholholdig drikk som fellesbetegnelse på drikker som inneholder mer enn 2,5 volumprosent alkohol, likevel slik at aldersgrensebestemmelsen i § 1-5 også får anvendelse på drikk mellom 0,7 og 2,5 volumprosent alkohol.

I denne loven betyr

- alkoholfri drikk: drikk som inneholder under 0,7 volumprosent alkohol
- alkoholsvak drikk: drikk som inneholder fra og med 0,7 til og med 2,5 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 1: drikk som inneholder over 2,5 og høyst 4,7 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 2: drikk som inneholder over 4,7 og mindre enn 22 volumprosent alkohol
- alkoholholdig drikk gruppe 3: drikk som inneholder fra og med 22 til og med 60 volumprosent alkohol

3.4 Bevillingsplikt § 1-4a

Salg, skjenking og tilvirkning av alkoholholdig drikk kan bare skje på grunnlag av bevilling etter alkoholloven.

Skjenking av alkohol uten vederlag krever derimot normalt ikke bevilling. For enkelte typer lokaler, steder og sammenhenger kreves likevel bevilling også når alkohol serveres uten vederlag (alkhl. § 8-9, 1. ledd). Dette gjelder for:

- lokaler med tilliggelser hvor det drives serveringsvirksomhet
- lokaler som normalt er allment tilgjengelig for offentligheten
- forsamlingslokaler eller andre felleslokaler
- på annet sted der offentlige møter, fester, utstillinger eller andre tilstelninger finner sted
- på gate, torg, vei, i park eller på annen offentlig plass
- på skip, fly, tog, buss eller annen innenriks transportmiddel for allmennheten

For servering av alkohol i lokaler mv. som nevnt over kreves likevel ikke bevilling når:

- eier, leier, driver eller ansatt disponerer serveringssteder og allment tilgjengelige lokaler eller forsamlingslokaler til eget bruk til sluttet selskap. Ansatte kan f.eks. bruke arbeidsgivers lokaler til private selskapelige sammenkomster
- beboer i boligsamvirke benytter eget lags forsamlings- eller felleslokaler til eget bruk til sluttet selskap
- privatperson, for en bestemt anledning, benytter allment tilgjengelig lokale/forsamlingslokale til sluttet selskap

3.5 Hvem kan få bevilling § 1-4 b:

Bevillingen gis til «den for regning virksomheten drives». Ved endring i eierforhold bortfaller bevillingen.

3.6 Krav til vandel, § 1-7 b.

Bevillingshaver og personer som har vesentlig innflytelse på virksomheten, må ha utvist uklanderlig vandel i forhold til alkohollovgivningen og bestemmelser i annen lovgivning som har sammenheng med alkohollovens formål, samt skatte- og avgifts- og regnskapslovgivningen.

3.7 Krav til styrer og stedfortreder § 1-7, Alkoholforskriften § 2-2

For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten. Det kan gjøres unntak fra kravet om stedfortreder når det vil virke urimelig bl.a. av hensyn til salgs- eller skjenkestedets størrelse.

3.8 Kunnskapsprøven 1-7 c, jfr. Alkoholforskriften kap.5

Styrer, stedfortreder og kontrollør må ha dokumentert kunnskap om alkoholloven og bestemmelser gitt i medhold av den. Dette kravet er oppfylt ved bestått kunnskapsprøve etter bestemmelsene i dette kapitlet.

3.9 Bevillingstyper § 1-7, se nærmere informasjon under pkt. 4 og 5.

1. Ordinær /permanent bevilling - (salg- og skjenking)
2. Bevilling for en enkelt bestemt anledning (skjenking)
3. Ambulerende skjenkebevilling(skjenking)
4. Tilvirkning/produksjon av alkohol til eget bruk.

5. Nettsalg (salg)
6. Spesielt for kommunale institusjoner

2.10 Kommunens skjønnsutøvelse § 1-7 a.

Ved vurderingen om bevilling bør gis, kan kommunen blant annet legge vekt på antallet salgs- og skjenkesteder, stedets karakter, beliggenhet, målgruppe, trafikk- og ordensmessige forhold, næringspolitiske hensyn og hensynet til lokalmiljøet for øvrig. Det kan også legges vekt på om bevillingssøker og personer som nevnt i § 1-7 b første ledd er egnet til å ha bevilling jf § 1-7.a

Lokale særbestemmelser

Det gis ikke permanent bevilling til:

1. Steder som er spesielt rettet mot motortrafikanter.
2. Steder som er plassert i tradisjonelle skole- og undervisningsbygg, gjelder ikke høgskoler og universiteter.
3. Steder som ellers driver rusforebyggende tiltak.
4. Det gis ikke skjenkebevilling til steder der pengeautomatspill er plassert i lokalet eller i tilknytning til et skjenkested.
5. Det kan ikke gis salgsbevilling for alkoholholdig drikk til bensinstasjon eller kiosk. § 3-4.
6. Det gis ikke skjenkebevilling for utøvelse ved gatekjøkken/matvogn eller ved servering av «fast-food», kebab eller lignende serveringssteder inkludert mobile salgsvogner.
7. For spisesteder, puber, diskoteker tilknyttet kjøpesenter og varehus kan bevilling innvilges under forutsetning av at adgang fra kjøpesentrets/varehusets fellesareal skal være skjermet i sentrets åpningstider. Skjermingen må gjøres på en slik måte at direkte innsyn fra felles arealer begrenses.
8. Hotellresepsjoner og minibarer på hotellrom
 - Skjenkebevilling kan tildeles hoteller som har resepsjonstjenester.
 - Det gis skjenkebevilling for alkoholgruppe 1 og 2 til minibarer på hotellrom.
9. Båt/skip kan tildeles skjenkebevilling for alkoholholdig drikk gruppe 1, 2 og 3. Skjenking ved kai er kun tillatt ved den kaiplass som er spesifisert i bevillingsvedtaket. Uteservering gjelder kun på dekk.
10. Det gis ikke skjenkebevilling permanent eller for enkelt anledning til steder som har stripping, toppløse-servering og lignende som del av underholdningstilbudet /driftskonsept. Alta kommune finner at et slikt konsept ikke er forenelig med den profil og det omdømme Alta kommune ønsker å profilere seg med. Et slikt konsept vil heller ikke være forenelig med likestillingsprofil Alta kommune ønsker å forbindes med og anses også uheldig når det gjelder barn og unges opplevelser av bylivet.

Det gis ikke ambulerende eller bevilling for enkelt anledning til

1. til idrettsarrangementer og arrangementer rettet mot barn og ungdom under 18 år, samt motor/scootercross arrangementer.
2. arrangementer som finner sted i grunnskoler eller idrettshaller som ligger tilknyttet grunnskole. I kombinerte anlegg for skole og andre formål kan det i særlige tilfeller gjøres unntak når anlegget benyttes til kulturelle eller sosiale formål utenom skoletiden.

2.11 Vilkår knyttet til bevillingen § 4-3

Det er opp til kommunen å vurdere om ny salgs og skjenkebevilling skal gis eller ikke. Kommunen kan også bestemme at det skal knyttes vilkår til bevillingen. Slike vilkår må ha sammenheng med den bevillingen som gis, de må ikke være uforholdsmessig tyngende eller av andre grunner urimelig.

Alta kommune har bestemt at følgende vilkår skal gjelde ved innvilgelse av alle typer bevillinger.

3.11.1 Brannsikkerhet

Innvilgelse av alle typer bevilling gis under forutsetning av at brannmyndigheten ikke har innvendinger i forhold til brannsikkerhet ved stedet eller lokalene (herunder også telt/lavvo el lignende) arrangementet skal holdes i.

3.11.2 Vaktordninger:

Når det gis bevilling til enkeltanledning/ambulerende bevilling kreves det at arrangør har ordens vakter som er godkjent av politiet og at disse ikke konsumerer alkohol eller er påvirket av rusmidler i vakttiden.

3.11.3 For skjenking ute i Alta tettsted gjelder i tillegg:

Bevilling for skjenking utendørs i Alta tettsted innvilges kun for gruppe 2.

Ved skjenking ute i Alta tettsted skal skjenkestedet ha personell eller vakter tilstede som er synlig for gjester og øvrig publikum.

2.12 Tidsrammer

Alkoholovens § 3-7 og § 4-5 fastsetter tidsinnskrenkninger for salg og skjenking av alkoholholdig drikk. Bestemmelsene angir også hvilken tid på døgnet og hvilke dager det er forbudt å selge eller skjenke alkohol. Innenfor lovens grenser har kommunen selv stor frihet til å angi tidsrammene for salgs og skjenking i kommunen.

3.12.1 Tidsrammer for salg av alkoholholdige drikker § 3-7

- Salg i gruppe 1 kan skje fra kl. 08.00 til kl. 20.00 på hverdager og fra kl. 08.00 til kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager.
- Gruppe 1 skal være fysisk utilgjengelig for kunder etter kl. 20.00 på hverdager og fra kl. 18.00 på dager før søn- og helligdager.
- Salg og utlevering av drikk som nevnt i første ledd skal ikke skje på søn- og helligdager, 1. og 17. mai.
- Julaften, Nyttårsaften, påskeaften og Pinseaften opphører salget kl. 18.00.
- Hverdagen før 01. og 17. mai, og før Kristi Himmelfart opphører salget kl. 20.00.

3.12.2 Tidsrammer for skjenking av alkoholholdig drikk § 4-4

- Skjenking i gruppe 2 kan skje fra kl. 10.00 og til kl. 01.00 på hverdager, natt til lørdag og søndag skal skjenking opphøre kl. 03.00.
- Skjenking i gruppe 3 kan skje fra kl. 13.00 og til kl. 01.00 på hverdager, natt til lørdag og søndag skal skjenking opphøre kl. 03.00.
- Skjenking av alkoholholdig drikk gruppe 3 er forbudt mellom kl. 03.00 og 13.00.

- Konsum av ut skjenket alkoholholdig drikk må opphøre senest 30 minutter etter skjenketidens utløp

3.12.3 Unntak

- Fra natt til 27.12. til natt til 01.01, samt natt til 17.05 skal skjenking opphøre kl. 03.00, uavhengig av ukedag.
- Onsdag før Skjærtorsdag opphører skjenking kl. 03.00.

3.12.4 Skjenketid ved overgang til vintertid

Ved overgang til vintertid stilles klokken tilbake fra kl. 03.00 til kl. 02.00. Skjenketiden til alle skjenkesteder utløper når klokken blir 03.00 første gang den natten, og den utvides ikke med en ekstra time.

3.12.5 Skjenking ved overgang til sommertid

Ved overgang til sommertid stilles klokken frem fra kl. 02.00 til kl. 03.00. Skjenkesteder som har skjenketid til kl.02.00 eller senere, må stenge skjenkingen på det tidspunktet klokken stilles frem, dvs. kl. 02.00. Klokken er da 03.00 etter ny tid.

2.13 Bevillingsgebyr (alkoholforskriften kap.6)

2.13.1 Generelt

Bevillingsgebyr på kommunale salgs- og skjenkebevillinger fastsettes for ett kalenderår om gangen for hver enkelt bevilling på grunnlag av omsatt mengde alkoholholdig drikk.

Gebyrene skal dekke kommunens kostnader ved søknadsbehandling og kontroller. Gebyrene justeres ved oppdatering av forskrift. Bevillingsmyndigheten fastsetter frister for bevillingshavers innsendelse av oppgaver over omsatt mengde alkoholholdig drikk og innbetaling av gebyr.

Ovennevnte ivaretas ved at bevillingsmyndigheten i Alta kommune sender ut skriv med frist for innlevering av elektronisk skjema til kommunen. Skjema er lagt inn på Alta kommunes.no

<https://www.alta.kommune.no/omsetningsoppgave-og-bevillingsgebyr.474413.no.html>

3.13.2 Satser:

Bevillingsgebyret er fastsatt i alkoholoven § 7-1 og forskrift kapittel 6. som slutt avregnes pr. 31.12. og følger til enhver tid satsene i forskrift § 6-2, som endres årlig av staten.

For skjenke- og salgssteder med omsetting mindre enn 2000 vareliter settes årlig bevillingsgebyr til 50 % av minimums gebyr for salg og skjenking jf. alkofr. § 6-2

Bevilling for ambulerende og enkelt bestemt anledning kreves det gebyr pr. dag. For festivaler med varighet på 3-6 dager kreves det gebyr på 50 % av minimums gebyr for skjenking jf. alkofr. § 6-2.

4. Salgsbevilling alkh. § 1-4 a jf. kap 3.

4.1 Generelt om salgsbevilling

Bevillingen gjelder for et bestemt lokale og en bestemt type virksomhet. Det gis ikke bevilling til salg og skjenking i samme lokale. Kommunal bevilling kan gis for 4 år av gangen, og med opphør senest 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Salgsbevillinger i gruppe 1 kan bare tildeles dagligvareforretninger og spesialforretninger. Som dagligvareforretning menes forretninger som i hovedsak omsetter alminnelige dagligvarer som matvarer og andre husholdningsprodukter. Det er forbud med salgsbevilling i kiosker og bensinstasjoner. Alkoholforskriftens §3-4. Salgsbevillinger må knyttes til et bestemt angitt lokale og areal. Salget kan bare skje i de lokalene som er omfattet av bevillingen.

4.2 Om salg fra ubetjente kasser og butikker

Salg av alkohol fra ubetjente kasser og butikker er ikke spesielt nevnt i loven og var en problemstilling som ikke fantes ved utarbeidelse av dagens lovgivning. De som har salgsbevilling må imidlertid overholde lovens krav til alderskontroll, salgstid og forhindre salg til åpenbart påvirkede personer. Virksomheten må ha en oppfølging som sikrer dette. Pr. 2024 er det helsedirektoratets vurdering at det ikke er tillatt å selge alkohol fra ubetjent butikk selv om man kan ha en viss kontroll av salgstid og alders ved enkelte tekniske løsninger. Det vises til brev av 22.oktober 2021 til alle landets kommuner.

4.3 Selvbetjente hentepunkter

Alkoholholdig og alkoholsvak drikk kan ikke utleveres på selvbetjente hentepunkter, da dette vil være i strid med forbudet mot salg fra automat i alkoholforskriften § 2-5 og alkohollovens aldersgrensebestemmelser i § 1-5 andre ledd. Med selvbetjente hentepunkter menes ubetjente hentepunkter hvor kunden gis tilgang til å hente ut bestilte og betalte varer for eksempel ved bruk av en kode/passord.

4.4 Nettsalg – alkhl § 3-1

Alkoholloven åpner for at det kan gis salgsbevilling til nettsalg selv om dette ikke er direkte omtalt i loven. I Alta kommune behandles nettsalg som et tillegg til en eksisterende salgsbevilling. Det fordrer at en ordinær salgsbevilling må være på plass før nettsalgsbevilling kan gis og bevillingen gis for et bestemt lokale.

Utlevering av varene må skje innenfor de åpningstider som gjelder for bevillingen, noe som gjelder uavhengig av om varene leveres i butikk, er bestilt over internett eller blir kjørt hjem til kunden. Før utlevering av alkoholholdig drikk kan skje må ansatte i overleverings situasjon foreta en konkret vurdering av hvorvidt kunden det selges alkohol til er over 18 år, og om personen er åpenbart påvirket av rusmidler.

4.5 Vilkår knyttet til bevillingen

Kommunen kan sette vilkår som kan bidra til å lette kontrollen. Vilkårsadgangen etter alkoholloven følger av den alminnelige forvaltningsretten

For nettsalg vil det det være særlig aktuelt å sette vilkår som bidrar til å sikre at alders- og tidsbestemmelser overholdes og som bidrar til at kommunens kontroll med utøvelsen lettes. Link: <https://www.helsedirektoratet.no/rundskriv/alkoholloven/kapittel-3-salg-av-alkoholholdig-drikker#paragraf-3-2-vilkar-knyttet-til-bevillingen-lovtekst>

5. Skjenkebevilling, alkh. § 1-4 a jf kap 4.

5.1 Generelt om skjenkebevilling

Et skjenkested må ha serveringsbevilling for å kunne utøve sin skjenkebevilling.

5.2 Ambulerende bevilling – lukket selskap (Alkh. § 4-5, ledd)

Kommunestyret kan beslutte å opprette et bestemt antall ambulerende skjenkebevillinger. Disse er som utgangspunkt ikke knyttet til en bestemt person eller skjenkested. Først når den skal tas i bruk kobles den opp til person og lokale. Bevillingen gis bare til sluttede selskaper og er tenkt benyttet ved bryllup, jubileum, listefester eller lignende. Slike bevillinger gis vanligvis til selskapslokaler.

5.3 Enkeltanledning – åpent arrangement (Alkh. 1-6, 2. ledd)

Skjenkebevilling for en enkelt anledning må knyttes til en bestemt begivenhet og gjelder for åpne arrangementer slikt som festivaler, utstillinger, forestillinger, offentlige arrangementer og konserter.

Bestemmelsen gir også adgang til å utvide en eksisterende skjenkebevilling for en enkelt bestemt anledning til å omfatte alkoholholdig drikk som ikke er omfattet av den gitte bevillingen.

5.4 For ambulerende og enkeltanledning arrangementer gjelder i tillegg følgende i Alta kommune:

- Hver arrangør kan innvilges slik bevilling inntil 2 ganger pr. mnd. eller to helger (fredag og lørdag)
- For hver bevilling skal det utpekes en styrer med stedfortreder som må godkjennes av bevillingsmyndigheten.
- Vaktordning – til ambulerende og enkeltanlednings bevilling kreves det at arrangør har ordens vakter som er godkjent av politiet og at disse ikke konsumerer alkohol eller er påvirket av rusmidler i vakttiden.
 - Dersom det er påvist brudd for forhold som nevnt i alkoholforskriftens § 10-3, 1. ledd skal arrangør ikke gis ny bevilling før det er gått ett år siden nevnte forhold fant sted. Ved 2. gangs overtredelse kan arrangør nektes slik bevilling i 2 år. Ved ytterligere overtredelser kan arrangør nektes ny bevilling for resterende bevillingsperiode.

5.5 Tilvirkning /produksjon av alkohol til eget bruk. § 4-2 og § 1-7 ff. og kap.6

Hovedregelen er at all tilvirkning av alkoholholdig drikk krever som utgangspunkt statlig tilvirkningsbevilling. Kommunen kan innvilge kommunal bevilling til tilvirkning og salg eller skjenking i egen virksomhet. Bevilling etter § 4-2 tredje ledd kan bare gis hvis tilvirkningen skal skje skjenkestedet, og tilvirkningen og skjenkingen vil utgjøre en del av stedets helhetlige karakter og serveringstilbud. En kommunal skjenkebevilling kan også utvides til å omfatte innførsel av alkoholholdig drikk som skal skjenkes i egen virksomhet.

Drikken kan kun skjenkes fra den virksomheten som har skjenkebevillingen tillatelsen er knyttet til og kan ikke omsettes på annen måte.

Dersom det er ønskelig å produsere alkoholholdig drikk for salg til andre steder med salgs- og skjenkebevilling, må det søkes om statlig tilvirkningsbevilling.

Vær oppmerksom på at bevillingshaver må kontakte Skatteetaten og Mattilsynet for registrering før produksjonen kan starte.

5.6 Kommunale institusjoner

- Skjenkebevilling for en enkelt anledning i kommunale institusjoner (bo- og servisesenter mv.) kan gis etter konkret vurdering og for godkjent lokaler (kafeteria, selskapslokaler mv.)
- I institusjoner eller boliger med heldøgns omsorgstjeneste kan det serveres alkohol uten bevilling til egne beboere og deres gjester. Dette gjelder enten institusjonen er privat eller offentlig.

6. Bevillingshavers internkontroll, forskriften. kap. 8

Internkontrollen skal bidra til å sikre at utøvelsen av bevillingen skjer i lovlig former og på en forsvarlig måte. Formålet med internkontrollsystemet er ikke å pålegg bevillingshaver nye plikter, men å sikre at de krav som allerede påhviler bevillingshaver overholdes.

Bestemmelser om internkontroll er innført i alkoholforskriften kapittel 8, og gjelder fra 1.1.2006.

Plikten til å ha et internkontrollsystem gjelder for alle salgs- og skjenkebevillinger, unntatt ambulerende bevillinger.

Internkontrollen skal tilpasses virksomhetens størrelse, egenart, aktiviteter og risikoforhold og ha det omfang som er nødvendig for å overholde krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven. (forskrift § 8-3)

Internkontrollen innebærer at den/de ansvarlige for virksomheten skal:

- Ha oversikt over krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven som gjelder for virksomheten.
- Sørge for at ansatte i virksomheten har tilstrekkelige kunnskaper og kompetanse til å overholde kravene til virksomheten, herunder kravene til internkontroll
- Ha oversikt over hvordan virksomheten er organisert og hvordan oppgaver og ansvar er fordelt.
- Ha rutiner for å sikre overholdelse av krav i bevillingen, alkoholloven og bestemmelser fastsatt i medhold av alkoholloven som gjelder for virksomheten.
- Ha rutiner for å forebygge, avdekke og rette opp avvik.
- Foreta systematisk og regelmessig gjennomgang av interkontroll.

Helsedirektoratet har laget guide til god internkontroll,

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/alkohol/guide-til-god-internkontroll-etter-alkoholloven>

7. Kommunalt kontrollansvar (alkofr. kap. 9)

Det er kommunens ansvar å kontrollere utøvelsen av kommunale salg- og skjenkebevillinger, herunder ambulerende bevillinger og bevillinger gitt for en enkelt bestemt anledning og statlig bevilling etter § 5-3første ledd. Dette i henhold til alkh. § 1-9 og forskrift kap.9

7.1 Kommunens ansvar

Kommunen har ansvar for kontroll med utøvelsen av kommunal bevilling til skjenking av alkoholholdig drikk, salg av alkoholholdig drikk i gruppe 1 og statlig bevilling etter alkoholloven § 5-3 første ledd, herunder for kontroll med føring av internkontroll etter kapittel 8 i forskriftens her § 9-1

Hovedutvalg for helse- og sosial utgjør kontrollorganet i Alta kommune. Funksjonstiden følger kommunestyreperioden.

7.2 Administrasjonen

Helse- og sosialadministrasjonen er sekretær for kontrollorganet. Representanter for administrasjonen møter i kontrollorganet med tale- og forslagsrett.

7.3 Rapporter

Administrasjonen skal innen utgangen av februar hvert år legge frem en rapport for kontrollorganet om sin virksomhet forrige år. Rapporten skal minimum inneholde:

- Oversikt over antall kontroller
- Oversikt over brudd på alkoholloven
- Oversikt over reaksjonsformer og oppfølging ved brudd på alkoholloven
- Vurdering av bevillingshavers ivaretagelse av bevillingen
- Vurdering av utførelsen av kontrolloppdragene

7.4 Instruks for kontrollører

7.4.1 Generelt

Denne instruks er fastsatt i medhold av forskrift 08.juni 2005 nr. 538 om omsetning av alkoholholdig drikk mv. kapittel 9 og tobakkskadeloven. Instruksen gjelder for kontrollører engasjert av Alta kommune til å forestå kontroll med kommunale bevillinger for salg og skjenking av alkoholholdig drikk, samt tobakk.

- Kontrollørene skal utføre sine kontroller i samsvar med gitte oppdrag, gjeldende regler og i samsvar med god forvaltningsskikk.
- Kontrollørene skal gjennomføre adekvat opplæring samt ved behov delta på veiledning og oppdatering. Kontrollørene skal av eget tiltak sette seg godt inn i lokale og sentrale salgs- og skjenkebestemmelser.
- Kontrollen skal særlig omfatte salgs- og skjenketidene, aldersbestemmelsene, og at det ikke selges eller skjenkes til personer som er åpenbart beruset. For øvrig skal kontrollen omfatte alle forhold som omfattes av alkoholloven med tilhørende forskrifter og retningslinjer. Forhold som ligger utenfor alkoholloven med tilhørende forskrifter og retningslinjer kan bemerkes og oversendes vedkommende myndighet. Det samme gjelder ved overtredelser av tobakkskadeloven.
- Dersom kontrolløren handler i strid med gjeldende instruks og/eller bestemmelser gitt i eller i medhold av alkoholloven, serveringsloven, røykeloven eller kommunale vedtak, kan engasjementet bringes til opphør umiddelbart.
- Kontrollørene har taushetsplikt i medhold av forvaltningsloven § 13.

7.4.2 Gjennomføring av kontrollene

Hver kontroll team skal bestå av minst to personer. Kontrollen kan foregå åpent eller anonymt, men skal uansett foregå på en diskret måte som ikke unødvendig forstyrrer virksomheten på stedet eller kunder og gjester.

Kontrollørene skal etter endt kontroll presentere og legitimere seg for en ansvarshavende på stedet og fortelle den ansvarshavende om de observasjoner som er gjort på stedet.

7.4.3 Rapport

Etter gjennomført kontroll utarbeides skriftlig rapport i hht. fastsatt mal. Rapporten skal snarest og innen en uke etter at kontrollbesøket er gjennomført sendes kontrollutvalget v/helse- og sosialadministrasjonen med kopi til bevillingshaveren. Bevillingshaver skal i rapporten gis anledning til å fremme sine synspunkter for kontrollutvalget v/helse- og sosialadministrasjonen innen to uker.

7.4.5 Antall kontroller

Salgs- og skjenkestedene skal kontrolleres så ofte som behovet tilsier, men minst tre ganger årlig. Bevertningssteder med skjenkebevilling som har fått tillatelse til utvidet skjenketid, skal kontrolleres minst seks ganger pr. år.

Kontrollene skal utføres hovedsakelig mot slutten av salg/skjenketiden og da fortrinnsvis ved helg. Videre forutsettes det at kontrollørene oppholder seg i lokalene en vis tid for å kunne danne seg bilde av hvordan regelverket praktiseres.

7.4.6 Møter mellom partene

I tillegg til kontroller skal det avholdes minimum 2 møter mellom avtalepartene pr år. Kommunen skal også motta en årlig sammendragsrapport, som skal inneholde antall kontroller som er foretatt på hvert enkelt sted og med eventuelle avvik.

8. Sanksjonsbestemmelser (alkofr. kap. 10)

8.1 Generelt

Bestemmelsene om prikktildeling og inndragning i § 10-2 til § 10-6 gjelder der kontroll gjennomført i henhold til kapittel 9 i denne alkoholforskriften eller rapport fra andre myndigheter, avdekker at innehaver av kommunal salgs- eller skjenkebevilling ikke har oppfylt sine plikter etter alkoholloven, bestemmelser gitt i medhold av alkoholloven, bestemmelser i lov eller i medhold av lov som har sammenheng med alkohollovens formål, eller plikter som følger av vilkår i bevillingsvedtaket.

Av § 10-2. Ved overtredelser som nevnt i § 10-3 skal kommunen tildele bevillingshaver et bestemt antall prikker. Likeartede brudd avdekket ved samme kontroll skal anses som ett enkelt brudd.

8.2 Saksbehandling ved prikktildeling (§§ 10-5, 10-7 og 10-8)

Der det foreligger grunnlag for prikktildeling og inndragning, skal kommunen sende ut forhåndsvarsel om tildeling av prikker, jf. forvaltningsloven § 16.

Administrasjonen og hovedutvalget for helse og sosial fattet enkeltvedtak om tildeling av prikker. Bevillingshaver skal i forbindelse med vedtaket orienteres om mulige konsekvenser ved ytterligere prikktildelinger. Hovedutvalget for helse og sosial fattet enkeltvedtak om inndragning av bevilling på grunnlag av tildeling av prikker. Kommunen bør iverksette vedtak om inndragning innen fire uker etter vedtakelsesdato.

8.3 Klagerett

Vedtak etter annet ledd kan påklages etter forvaltningslovens regler. Der klageretten ikke benyttes, kan tildelingen av prikker likevel påklages i forbindelse med klage på senere vedtak om inndragning hvor tildelingen av prikker inngår som grunnlag.

9. Tobakk og tobakkssurrogater

9.1 Formål

Tobakksskadelovens formål er å begrense de helseskader som bruk av tobakksvarer medfører gjennom å redusere forbruket og på sikt oppnå et tobakksfritt samfunn. Salg av tobakksvarer og tobakkssurrogater må ikke skje til personer under 18 år, selv om vedkommende viser frem skriftlig fullmakt fra foreldre, foresatte eller andre. Ansatte på salgssteder har ved tvil om alder rett og plikt til å kreve legitimasjon. Tobakkssalgforskriften § 3. Link til Lov om vern mot tobakksskader (tobakksskadeloven) <https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1973-03-09-14?q=tobakksskadeloven>. Link til Forskrift om registrering av og tilsyn med salg av tobakksvarer mv. (tobakkssalgforskriften) <https://lovdata.no/dokument/LTI/forskrift/2017-09-21-144>

9.2 Registrering i Tobakkssalgsregisteret § 35 a

For å selge tobakksvarer og tobakkssurrogater må man være registrert i tobakkssalgsregisteret. Registrering må skje senest 14 dager før salget starter. Hver enkelt virksomhet skal registrere samtlige av sine salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater. Plikten til å være registrert gjelder både permanente salgssteder og salgssteder som selger deler av året eller for en enkelt anledning. Til forbruker er det kun tillatt å selge tobakksvarer og tobakkssurrogater som er lovlig importert eller kjøpt fra registrerte grossister.

9.3 Krav om Internkontroll § 13 forskrift

For å sikre at krav overholdes, skal salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater før internkontroll. Det betyr systematisk tiltak som skal sikre at salgsstedets aktiviteter planlegges, organiseres, utføres og vedlikeholdes i samsvar med krav fastsatt i loven og bestemmelser i medhold av denne.

9.4 Tilsyn og reaksjoner på regelbrudd - tobakksskadeloven kapittel 8

I medhold av lovens § 35, 3.ledd fører Alta kommune tilsyn med at registrerte salgssteder for tobakksvarer og tobakkssurrogater til forbruker overholdes i §§ 4, 5, 17 til 24, 30 til 33, 34 a, 34 b, 36 b og 42 og forskrifter gitt i medhold av disse bestemmelsene.

Tilsynsmyndighetene kan når som helst krev tilgang til registreringspliktige og bevillingshavers lokaler og regnskaper, herunder kreve å få nødvendige opplysninger om regnskap og drift fra

bevillingshaver. Bevillingshavere plikter uten erstatning eller vederlag å utlevere nødvendige vareprøver til tilsynsmyndigheten.

Kontroll av steder som selger tobakk og tobakkssurrogater utføres av kommunen eller de som er satt til å utføre tjenesten på vegne av kommunen.

9.5 Pålegg om retting og tvangsmulkt - lovens § 36

Finner kommunen at noen av bestemmelsene nevnt i § 35 er overtrådt, kan den pålegge retting av forholdet. Det skal samtidig settes en frist for rettingen. Kommunen kan kreve skriftlig bekreftelse fra overtrederen på at det ulovlige forholdet har opphørt.

I tillegg til pålegg om retting, kan kommunen fastsette tvangsmulkt. Mulkten løper fra oversittelse av fristen for retting, og den kan fastsettes i form av engangsmulkt eller dagmulkt. Mulkten tilfaller staten.

9.6 Salgsforbud – loven § 36 b

Dersom kommunen finner at det salgssted har overtrådt bestemmelser i §§ 4, 5, 17 til 24, 30 til 33,34 a,34 b, 36b og 42 eller bestemmelser gitt i medhold av disse, kan den treffe vedtak om forbud mot salg av tobakksvarer, tobakkssurrogater og gjenoppfyllingsbeholdere.

9.7 Tilsynsavgift – forskrift § 24

Kommunene kan kreve en årlig tilsynsavgift fra salgsstedene til dekning av sine kostnader med tilsynsoppgavene jfr. lov § 7 og forskrift § 24. Avgiftens størrelse blir årlig vedtatt i forskrift om registrerings- og bevillingsordning for tobakksvarer av Helse- og omsorgsdepartementet.

Satsene for gebyr og avgifter er inflasjonsjustert og avrundet på vanlig måte og trer i kraft den 01.01 hvert år. Alta kommune har vedtatt følgende i kommunestyre sak 108/2023 den 13.11.2023

1. Med hjemmel i tobakksskadeloven § 35 etter § 7 første ledd og forskrift om registrering og tilsyn med salg av tobakksvarer § 25, fastsettes årlig tilsynsavgift etter Helse- og omsorgsdepartementets satser.
2. Avgiftsnivået reguleres årlig i henhold til gjeldende satser i forskrift om registrering og tilsyn med salg av tobakksvarer, § 33. Avgiften fastsettes med ett beløp for permanente utsalgssteder, og et lavere beløp for midlertidige utsalgssteder. I ytterdistriktene settes avgiften tilsvarende avgift for midlertidige utsalgssteder. Som ytterdistrikt regnes i dette tilfellet butikker utenfor Talvik (f.eks. Langfjorden) og utenfor Kviby (f.eks. Korsfjorden og Kvalfjord).